

FAGLIG INNSIKT

TIPS

5

GJØR EN
LEGEMIDDEL-
SAMTALE

Når du kommer til apoteket med en resept fra legen, kan du oppleve at farmasøyten foreslår at du skal bytte til et **billigere legemiddel**. Dette er helt trygt, og kan også spare deg for penger. Og selv om apoteket gir deg et legemiddel med et annet navn, får du alltid den behandlingen som legen har bestemt for deg.

Medisinbytte i apotek er trygt

Ordringen kalles likeverdig eller generisk bytte, altså at man bytter mellom to legemidler som virker på akkurat samme måte. Når apoteket foreslår at du skal bytte legemiddel, vil det altså være til et annet merke, men med samme virkestoff.

Like bra som originalen

Flere og flere legemidler finnes nå i flere likeverdige alternativer. De kan ha ulik form, farge og innpakning, men det virksomme innholdet er alltid det samme. Man snakker om et originallegemiddel og kopilegemidler med samme virkestoff. Kopilegemidlene er akkurat like bra som originalen. Disse slipper til på markedet når den tiden som originalen er patentbeskyttet i er gått ut. Andre legemiddelfirmaer kan da begynne å produsere kopier, og dette kan de gjøre billigere fordi de ikke har hatt utgifter til utvikling og testing.

Det er Statens legemiddelverk som vurderer hvilke medisiner som er likeverdige og lager en liste som farmasøytene på apoteket forholder seg til. Apoteket kan derfor bare foreslå et bytte når Statens legemiddelverk kan garantere at legemidlene har samme medisinske virkning og er like gode. Når en pasient kommer med en resept på et byttbart legemiddel, skal farmasøyten foreslå det som er billigere.

Selv om apoteket gir deg et legemiddel med et annet navn, får du altså alltid den behandlingen som legen har bestemt for deg. Gi beskjed om byttet neste gang du er hos legen. Legen din får ikke beskjed av apoteket om at du har byttet til et kopilegemiddel.

Oftest på blå resept

Mange av medisinene som er byttbare, faller inn under en ordning med systematiske priskutt som kalles trinnprismodellen. Denne modellen fører til store prisfall på de legemidlene den omfatter, og det er mange: Av alle legemidler som selges i Norge, utgjør nå legemidlene i trinnprissystemet 28 prosent.

Generisk bytte gjelder i hovedsak når du skal ha et legemiddel på blå resept, altså hvor staten betaler hele eller deler av utgiften til legemiddelet. Når du går med på å bytte til et billigere legemiddel, sparer Helse-Norge store penger.

På din medisin kan det være snakk om noen hundrelapper i forskjell – en fin innsparing. Men i tillegg til pengene du selv sparer, er du med på en dugnad som gir enorme virkninger. Norge sparer mellom 2,5 og 3 milliarder kroner på dette hvert år, og det er penger som i stedet kan brukes på bl.a. nye, kostbare legemidler eller at enda flere kan få nytte av eksisterende legemidler.

Reservasjon mot bytte

Hvis legen mener det er en medi-

LEGEMIDDEL

"Når en pasient kommer med en resept på et byttbart legemiddel, skal farmasøyten foreslå det som er billigere."

FOTO: VINDI, AASE, APOTEKFORENINGEN

Hilde Arianson
Fagdirektør i Apotekforeningen.

sinsk grunn til at du ikke skal bytte til et kopilegemiddel, kan han eller hun skrive dette på resepten din. Da vil du som pasient få originallegemiddelet, uten å måtte betale noe ekstra. Det skjer likevel ikke i mer enn 4 av 100 tilfeller at legen reserverer pasienten mot bytte.

Om det derimot ikke er en slik medisinsk grunn til at du skal få originalen, må du bytte til det billigere kopilegemiddelet som apoteket foreslår. Du kan selvsagt fortsatt velge originallegemiddelet, men da må du betale prisforskjellen selv. Det er veldig få som velger denne løsningen og betaler mellomlegget av egen lomme.

Spør farmasøyten

De apotekkundene som bruker flest legemidler, er også de som oftest er innom apoteket, og for svært mange av disse vil en gjennomgang av legemidlene være nyttig. Farmasøytene som jobber ved apoteket har flere års utdanning fra universitet eller høyskole og er eksperter på legemidler.

Vi kan alt om hvordan de forskjellige legemidlene virker, og vi vil raskt kunne avdekke blant annet feil bruk av legemidler, uheldige kombinasjoner av legemidler eller dobbeltmedisinering. Derfor må du ikke være redd for å spørre oss om ting du lurer på om legemidlene dine – farmasøyer er stolte av kunnskapen sin og setter stor pris på å få hjelpe og råde deg!

6

GODE RÅD

1 Er du helt trygg på om de legemidlene du får skal erstatte legemidler du har brukt før eller om de skal brukes i tillegg? Spør legen eller på apoteket til du er helt sikker.

2 Be legen din om å få en utskrift av alle legemidlene du bruker. Pass på at også virkestoffet blir tatt med. Denne listen bør du alltid ha med deg, og alltid vise frem når du får nye legemidler på apoteket, hvis du legges inn på sykehuset, er i kontakt med lege i utlandet eller lignende.

3 Spør farmasøyten, hjemmesykepleieren eller legen din hvis du er i tvil om hvordan du skal bruke legemidlene dine.

4 Be om en gjennomgang av legemidlene dine sammen med en farmasøyt på apoteket. Der kan dere gå gjennom legemidlene dine, hvordan de virker og hvordan de skal brukes.

5 Hvis du bruker faste reseptpliktige legemidler, kan det være lurt om du også kjøper dine reseptfrie legemidler (som Paracet, Ibux osv.) på apoteket og samtidig viser frem legemiddellisten din. Da vil farmasøyten kunne oppdage eventuelt uheldige virkninger legemidlene kan ha på hverandre.

6 Hvis du opplever ubehag eller bivirkninger av legemidlene, må du ikke ta mindre av dem eller slutte å ta dem. Ta det heller opp med farmasøyten eller legen din – de kan hjelpe deg med å prøve å finne alternativer.